

Nr 129.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av 5 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316), m. m.; given Stockholms slott den 13 mars 1953.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att
dels antaga härvid fogat förslag till förordning om ändrad lydelse av 5 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316);

dels ock bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF.

Per Edvin Sköld.

Propositionens huvudsakliga innehåll.

I propositionen föreslås vissa ändringar i tulltaxeförordningens bestämmelser angående tullfrihet för varor, som införes av personer tillhörande främmande makts härvarande beskickning eller konsulat. Vidare förordas införande av tullfrihet för helikoptrar.

Nu gällande bemyndigande för Kungl. Maj:t att medgiva visst undantag från gällande villkor för åtnjutande av rätt till varvsindustrirestitution avser tiden till den 1 juli 1953. I propositionen hemställs om fortsatt bemyndigande för tiden till och med den 30 juni 1955.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 5 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316).

Härigenom förordnas, att 5 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

Nuvarande lydelse:

Föreslagen lydelse:

5 §.

Tullfrihet åtnjutes för:

Tullfrihet åtnjutes för:

b) varor, som utländskt, här ackrediterat sändebud eller annan person, som tillhör främmande makts härvarande beskickning, eller av främmande makt här i riket anställd lönad konsul (generalkonsul, konsul eller vicekonsul), som icke här utövar enskild förvärvsverksamhet, *inför för tjänstebruk eller för eget eller sin familjs behov; dock skall detta medgivande gälla endast person, som icke är svensk medborgare, och i den mån den främmande makten medger Sverige motsvarande förmån;*

c) vapensköldar, flaggor, kontorsförnödenheter och andra likartade, för tjänsten avsedda föremål, som eljest inkomma till härvarande konsulat för främmande makt, *vilken medger Sverige motsvarande förmån;*

b) varor, som *införas av* utländskt, här ackrediterat sändebud eller annan person, som tillhör främmande makts härvarande beskickning, eller av främmande makt här i riket anställd lönad konsul (generalkonsul, konsul eller vicekonsul), som icke här utövar enskild förvärvsverksamhet, *allt i den mån Konungen därom förordnar, därvid i förekommande fall hänsyn må tagas till huruvida den främmande makten medger Sverige motsvarande förmån; dock att medgivande, som nu sagts, endast må lämnas person, som icke är svensk medborgare;*

c) för tjänstebruk avsedda föremål, som eljest inkomma till härvarande konsulat för främmande makt, *i den mån Konungen därom förordnar, därvid i förekommande fall hänsyn må tagas till huruvida den främmande makten medger Sverige motsvarande förmån;*

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1953.

¹ Senaste lydelse av 5 §, se 1952:707.

*Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 13 mars
1953.*

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden SKÖLD, ZETTERBERG, STRÄNG, ERICSSON, ANDERSSON, LINGMAN, HEDLUND, LINDELL, NORDENSTAM.

Efter gemensam beredning med ministern för utrikes ärendena samt chefen för handelsdepartementet anmäler chefen för finansdepartementet, statsrådet Sköld, fråga om *viss ändring av tulltaxeförordningen, m. m.* samt anför därvid följande.

Ändring i 5 § tulltaxeförordningen.

Enligt 5 § b) tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) åtnjutes tullfrihet för varor, som utländskt, här ackrediterat sändebud eller annan person, som tillhör främmande makts härvarande beskickning, eller av främmande makt här i riket anställd lönad konsul (generalkonsul, konsul eller vicekonsul), som icke här utövar enskild förvärvsverksamhet, inför för tjänstebruk eller för eget eller sin familjs behov; dock skall medgivandet gälla endast person, som icke är svensk medborgare, och i den mån den främmande makten medger Sverige motsvarande förmån. Jämlikt 5 § c) medges tullfrihet för vapensköldar, flaggor, kontorsförnödenheter och andra likartade, för tjänsten avsedda föremål, som eljest inkommer till härvarande konsulat för främmande makt, vilken medger Sverige motsvarande förmån.

I skrivelse den 19 januari 1953 har generaltullstyrelsen föreslagit att i stället för den nu gällande reciprocitetsregeln *fasta tullfrihetsregler* måtte införas beträffande de varor, som avses i 5 § b) och c) tulltaxeförordningen.

Generaltullstyrelsen har till en början anfört, att det för tillämpningen av nu gällande bestämmelser vore nödvändigt att känna till i vilken omfattning motsvarande tullfrihet åtnjötes i utlandet. Inhämtande av dylika uppgifter skedde för närvarande genom utrikesdepartementets försorg. För såväl detta departement och de svenska beskickningarna som för generaltullstyrelsen

och de lokala tullmyndigheterna vore det förenat med ett icke oväsentligt arbete att ständigt hålla bestämmelserna aktuella. En strikt tillämpning av de utländska tullfrihetsreglerna vore icke alltid möjlig, bl. a. på grund av de olikheter i vissa avseenden, exempelvis i fråga om frilager, dispensmöjlighet m. m., som föreläge mellan det svenska tullsystemet och vissa utländska tullsystem. Tolkningen av de utländska författningsbestämmelserna hade också medfört svårigheter och kompletterande bestämmelser måste ibland genom utrikesdepartementets förmedling införskaffas. Komplikationer av särskild art inträffade i de fall, då även tullfriheten i ett annat land bestämts enbart genom reciprocitet. I fråga om automobiler hade den fullständiga reciprociteten i Sverige medfört, att tullfriheten utnyttjats i icke önskvärd utsträckning av personer, hemmahörande i stater, där tullfri avyttring av tullfritt införda automobiler medgaves även om bilen innehafts endast en kortare tid efter införseln. De olägenheter, som således vore förknippade med de gällande, på fullständig reciprocitet grundade bestämmelserna om tullfrihet för i 5 § b) tulltaxeförordningen avsedda tjänstemän, skulle i huvudsak undanröjas, därest i stället infördes fasta tullfrihetsregler. I Danmark och Norge vore motsvarande tullfrihet helt reglerad genom fasta bestämmelser, under det att i Finland tullfriheten i visst avseende vore grundad på reciprocitet. Av övriga länder, vilkas bestämmelser på detta område vore kända för generaltullstyrelsen, hade flertalet fasta tullfrihetsregler.

Generaltullstyrelsen erinrar vidare om, att reciprocitetsregler på senare år av praktiska skäl slopats i andra sammanhang, t. ex. i samband med ändringen den 26 maj 1950 av 5 § z) tulltaxeförordningen (se prop. nr 239: 1950). I förevarande fall syntes lämpligast, att de närmare bestämmelserna om tullfriheten utfärdades av Kungl. Maj:t efter riksdagens bemyndigande. Bestämmelserna skulle i sådant fall lättare kunna anpassas efter de aktuella förhållandena. Möjlighet skulle även beredas att i administrativ ordning för särskilt fall, då så skulle anses önskvärt, utvidga eller inskränka tullfriheten. En övergång till fasta tullfrihetsregler på sätt ovan angivits förutsatte ändring av 5 § b) tulltaxeförordningen. För ernående av likformighet syntes för sådant fall viss ändring böra vidtagas jämväl i 5 § c) samma förordning.

Departementschefen. Enligt gällande svenska bestämmelser må tullfrihet i viss utsträckning åtnjutas av personer tillhörande härvarande utländska beskickningar och konsulat. Tullfrihet må dock endast ifrågakomma om och i den mån den främmande makten medger Sverige motsvarande förmån. Det sålunda uppställda kravet på reciprocitet har, såsom närmare belyses i generaltullstyrelsens tidigare omnämnda skrivelse, i praktiken visat sig medföra vissa olägenheter.

Av föreliggande uppgifter framgår att man i flertalet främmande länder uppställt fasta regler beträffande omfattningen av den tullfrihet, som må åtnjutas av de diplomatiska och konsulära befattningshavarna. Enligt

generaltullstyrelsens uppfattning skulle de nuvarande svenska tillämpnings-svårigheterna i huvudsak undanröjas, därest man även hos oss övergick till fasta bestämmelser. Särskilt i fråga om införda motorfordon, som avyttras inom landet, skulle en bättre ordning uppnås. Med nuvarande fullständiga reciprocitet har det i vissa fall kunnat inträffa, att tullfritt införda motorfordon försålts omedelbart eller endast kort tid efter införseln utan att tull ansetts böra uttagas. Att låta tullfriheten omfatta även dylika fall torde i regel icke vara påkallat för att tillgodose syftet med nu ifrågavarande tullfrihetsregler. Generaltullstyrelsen har också förutsatt att från svensk sida skulle meddelas bestämmelser av innehåll att om ett motorfordon, för vilket medgivits tullfrihet vid införseln, avyttrats tidigare än två år från införseln, tull skulle erläggas vid försäljningen. Undantag från denna regel borde enligt styrelsens mening dock göras för de fall, att avyttringen skett till person, som själv ägde åtnjuta tullfrihet för fordonet, eller i anledning av att ägaren till fordonet avlidit eller efter att ha innehaft detsamma minst sex månader förflyttats från Sverige till annan tjänst.

Då ett genomförande av generaltullstyrelsens förslag med fasta tullfrihetsregler synes medföra betydande praktiska fördelar och även leda till en ur flera synpunkter lämpligare handläggning av dessa tullfrihetsärenden, anser jag mig böra tillstyrka detsamma. På sätt generaltullstyrelsen föreslagit torde det böra få ankomma på Kungl. Maj:t att i administrativ ordning utfärda de närmare bestämmelserna om tullfriheten. I enlighet härmed förordar jag att i 5 § b) tulltaxeförordningen intages en bestämmelse om att tullfrihet må åtnjutas för där avsedda befattningshavare i den mån Konungen därom förordnar. Liknande ändring bör göras i 5 § c).

Det vill synas som om den av generaltullstyrelsen angivna tidsgränsen av två år för rätt till tullfri försäljning vore lämplig som allmän regel. I vilka fall undantag bör medgivas från denna regel är jag för dagen icke beredd att yttra mig om utan torde detta spörsmål få ytterligare övervägas. Något hinder för Kungl. Maj:t att i det särskilda fallet uppställa krav på reciprocitet bör självfallet icke föreligga. En särskild erinran härom torde böra intagas i tulltaxeförordningen.

Tullfrihet för helikoptrar.

Helikoptrar tulltaxeras enligt nr 1062: 2 i gällande tulltaxa, vilket nummer upptager luftfartyg: andra slag (än flygplan med en tjänstetomvikt av mer än 7 500 kg.), med tull av 15 procent av värdet.

I en av luftfartsstyrelsen med eget yttrande överlämnad, den 30 december 1952 dagtecknad framställning har *Ostermans Aero Aktiebolag* anhållit om tullfrihet för helikoptrar. I framställningen har anförts bl. a. följande. Bolaget bedreve sedan 1947 yrkesmässig luftfart med helikopt-

rar, vilka användes för ett flertal olika slag av flyguppdrag, varvid humanitära och allmännyttiga ändamål intoge en framträdande plats. Dels på grund av ett alltmera ökat intresse för helikopterflyg, främst från de militära myndigheternas sida, dels på grund av på detta och andra håll gjorda uttalanden angående önskvärdheten av att för vissa behov få till stånd import av helikoptrar av större typ än de, som nu funnes i landet, planerade bolaget att från Amerikas Förenta Stater eller England inköpa en eller flera helikoptrar av den tiositsiga modellen Sikorsky S 55. Då det ifrågasatta inköpet av större helikoptrar vore synnerligen kapitalkrävande, skulle tullfriheten medföra en betydande lättnad i bolagets finansieringsprogram. Inköpspriset för en helikopter S 55 jämte erforderliga reservdelar och verktyg uppginge till ungefär 860 000 kronor fritt Stockholm och den föreslagna tullfriheten skulle vid 15 procent värdetull motsvara ett belopp av cirka 130 000 kronor.

Luftfartsstyrelsen har tillstyrkt framställningen och därvid anfört bl. a. följande.

Behovet av helikopterflyg i Sverige har under det senaste året behandlats vid skilda tillfällen, senast i samband med en av flygförvaltningen på uppdrag av Kungl. Maj:t (inrikesdepartementet) verkställd utredning angående användande av helikopter för att i fall av behov bispringa befolkningen i landets glest bebodda nordliga delar. Över utredningen har utlåtande avgivits av luftfartsstyrelsen och flygförvaltningen.

I sitt utlåtande har styrelsen bland annat anfört, att spørsmålet om uppehållande av en ambulans- och räddningsorganisation med helikopter av olika skäl lämpligen bör lösas genom den enskilda organisation, som till sina grunddrag redan existerar. Flygförvaltningen, som jämväl utrett förutsättningarna för att anskaffa helikoptrar i flygvapnets regi, har i sitt utlåtande förordat alternativet att anlita Ostermans Aero AB:s organisation för ändamålet. — — —

Det är enligt luftfartsstyrelsens mening av största vikt, att staten icke genom en ekonomisk pålaga av den storlek, som nuvarande värdetull å 15 % utgör, försämrar förutsättningarna för den privata företagsamheten att utveckla helikopterflyget i vårt land. Såsom framgår av föreliggande framställning, utgör tullen på enbart en helikopter jämte erforderlig utrustning av den typ, som nu ifrågakommer till anskaffning, icke mindre än 130 000 kronor. Såväl uppbringandet av kapital för betalning av tullen, som amortering och förräntning av kapitalbeloppet måste uppenbarligen bereda allvarliga bekymmer för ett jämförelsevis litet lufttrafikföretag. Redan i sitt tidigare omnämnda utlåtande har luftfartsstyrelsen också ifrågasatt tullfrihet för helikopterflygplan såsom en bland de åtgärder, som kunna ifrågakomma till främjande av helikopterflygets utveckling i Sverige.

De helikoptrar, som för närvarande finnas i landet, äro av äldre typ och deras lastförmåga och övriga prestanda äro icke helt tillfredsställande för aktuella eller planerade transportuppgifter. På grund härav står man inför nödvändigheten att inom en snar framtid förnya materielen, därest verksamheten skall kunna vidmakthållas eller utvecklas. Enligt styrelsens flera gånger uttalade uppfattning torde helikopterflyget för Sveriges vidkommande ha värdefulla uppgifter att fylla; med helikopter kunna sådana flyg-

transporter utföras, för vilka konventionella flygplanstyper icke lämpa sig, och i många andra fall kunna transporter genomföras, vilka endast med stora svårigheter eller avsevärd tidspillan kunna verkställas på annat sätt. Förekomsten i vårt land av helikopterflyg och de erfarenheter, som kunna vinnas därigenom, torde ha ett betydande intresse ur försvarssynpunkt. I detta sammanhang bör även framhållas, att de planer för användande av helikopter i Sverige, som hittills uppgjorts, i huvudsak omfatta ändamål, som kunna betecknas som direkt eller indirekt allmännyttiga. En tulllättnad kommer sålunda i väsentlig mån allmännyttiga intressen till del.

Luftfartsstyrelsen har i förevarande fråga haft överläggningar med Svenska Aeroplan AB (SAAB), som meddelat, att bolaget för sin del tillstyrker tullfrihet för helikoptrar tills vidare, enär dess tillverkning icke omfattar helikoptrar. SAAB har emellertid förklarat, att, om det i framtiden skulle bli aktuellt för bolaget med sådan tillverkning, bolaget kommer att begära införande av tullavgift även för import av helikoptrar.

Då SAAB torde vara det enda företag i Sverige, som under överskådlig tid kan förutses ha resurser att tillverka helikoptrar, torde ett avskaffande av tullen på dylika flygplan sålunda kunna företagas utan att härigenom den svenska flygindustrins intresse av tullskydd för sådan tillverkning blir skadat.

Över framställningen har, efter remiss, utlåtanden avgivits av *generaltullstyrelsen* och *kommerskollegium*. Kommerskollegium har vid sitt utlåtande fogat yttrande av *Sveriges industriförbund*.

Generaltullstyrelsen meddelar, att ur de synpunkter styrelsen närmast hade att anlägga vid frågans bedömande, vore icke något att erinra mot borttagandet av tullen å helikoptrar.

Kommerskollegium tillstyrker framställningen och anför därvid bl. a. följande.

Kollegium har tidigare haft sin uppmärksamhet fäst på önskvärdheten av åtgärder för att underlätta flygtrafikens utveckling. I yttrande den 12 mars 1952 till Chefen för kommunikationsdepartementet över ett av 1949 års skärgårdstrafikkommision den 7 december 1951 avgivet betänkande har kollegium berört särskilt helikopterflygets betydelse för den bofasta skärgårdsbefolkningens kommunikationsproblem.

Kollegium delar luftfartsstyrelsens uppfattning att tullfrihet för helikopterflygplan torde vara en av de åtgärder som för närvarande kunna ifrågakomma för främjandet av helikopterflygets utveckling i Sverige. Då någon tillverkning av helikopterflygplan icke förekommer inom landet, tillstyrker kollegium den begärda tullfriheten.

Jämväl *industriförbundet* tillstyrker den begärda tullfriheten.

Departementschefen. I den nu förevarande framställningen yrkas, att tullfrihet måtte införas för helikoptrar. Enligt vad som upplysts förekommer ingen inhemsk tillverkning av helikoptrar. De i ärendet hörda remissinstanserna har understrukit betydelsen av att helikoptrar finns att tillgå för utförande av sådana flygtransporter, för vilka vanliga flygplanstyper icke

lämpar sig, t. ex. inom ambulans- och räddningstjänsten. Luftfartsstyrelsen har även framhållit betydelsen ur försvarssynpunkt av förekomsten i vårt land av helikopterflyg.

Med hänsyn till de speciella förhållanden, som här kan åberopas för tullfrihet, vill jag icke motsätta mig att denna tullfråga upptages till behandling redan innan den pågående allmänna tulltaxerevisionen avslutats. Den sökta tullfriheten bör enligt min uppfattning medgivas. Jag tillstyrker sålunda att helikoptrar göres tullfria.

Fortsatt bemyndigande för Kungl. Maj:t att medgiva visst undantag från gällande villkor för åtnjutande av rätt till varvsindustrirestitution.

I 3 § förordningen den 4 oktober 1929 (nr 307) angående tullrestitution stadgas, att idkare av varvs- eller verkstadsrörelse ävensom fartygsägare äger att efter verkställd byggnad, ombyggnad, reparation, inredning eller utrustning, inberäknat förseende med reservdelar, av svenskt eller utländskt fartyg av mer än 70 tons bruttodräktighet, utländskt järnfartyg även av 70 tons bruttodräktighet eller därunder, eller av skeppsdocka, dockport, ponton, slip, stapelbädd eller mudderverk, för vilkas byggnad, ombyggnad, reparation, inredning, utrustning eller sjösättning använts av honom från utlandet införda materialier eller andra artiklar, åtnjuta restitution av tull (*varvsindustrirestitution*) för en motsvarande myckenhet materialier eller andra artiklar av samma slag, vilka inom fem år före arbetets slutförande av honom införts från utlandet.

Enligt 7 § nämnda förordning skall prövning av fråga angående rätt till varvsindustrirestitution ävensom fastställandet av de närmare villkor för rättighetens åtnjutande, som i särskilda fall må finnas erforderliga, ankomma på generaltullstyrelsen efter samråd med kommerskollegium. Rätt till restitution kan, enligt 8 §, beviljas för särskilt fall, för viss tid eller tills vidare.

I 10 § kungörelsen den 4 oktober 1929 (nr 308) med tillämpningsföreskrifter till förenämnda förordning föreskrives, att prövning av fråga om utbekommande av restitutionsbelopp eller om avförande av sådant belopp i fall, då befrielse från erläggande av motsvarande tullbelopp åtnjuts, ankommer på generaltullstyrelsen, i den mån styrelsen icke finner prövningen lämpligen kunna överlätas på lokal tullmyndighet. Ansökning om utbekommande eller avförande av restitutionsbelopp skall ha inkommit till den prövande myndigheten inom tre år, räknat från den dag då arbetet slutförts. Då skäl därtill är må generaltullstyrelsen för särskilt fall medgiva utsträckning av ansökningstiden. Enligt 11 § samma kungörelse skall, därest varans in- eller utförsel ombesörjts av annan än sökanden, ansökningen om resti-

tution åtföljas av en av sökanden på tro och heder avgiven försäkran, att den som omhänderhaft in- eller utförseln varit sökandens befullmäktigade ombud för ändamålet, och skall detta förhållande vara av ombudet bestyrkt.

I proposition den 31 december 1943 (nr 19) hemställde Kungl. Maj:t hos 1944 års riksdag om bemyndigande att under tiden till och med den 31 december 1946 i fall, då särskilda skäl därtill förelåge, medgiva att näringsidkare, som erhållit rätt till varvsindustrirestitution, finge åtnjuta sådan tullrestitution, oaktat de av honom använda artiklarna införts av annan näringsidkare, som erhållit rätt till enahanda slag av tullrestitution. Såsom motive-ring för detta förslag anfördes i propositionen, bland annat, att de till följd av kriget försämrade handelsförbindelserna vållat varvsindustrien särskilda svårigheter beträffande materialanskaffningen och att företagen i detta avseende i större utsträckning än tidigare vore beroende av varandras bistånd. Det syntes därför rimligt, att så länge nämnda svårigheter bestode, varvsindustrien bereddes sådan lättnad i villkoren för erhållande av tullrestitu-tion, att samarbetet mellan företagen vid anskaffande av material utomlands såvitt möjligt underlättades. Den lättnad i fråga om villkoren för erhållande av varvsindustrirestitution, som kunde anses påkallad, vore att kravet på identitet mellan importören och förbrukaren av de ifrågavarande materialerna i viss utsträckning eftergäves. I fall, då särskild anledning därtill funnes, borde sålunda tullrestitution kunna erhållas, oaktat sådan identitet icke förelåge, om blott importören och förbrukaren båda vore berättigade till varvsindustrirestitution. Härför erfordrades emellertid riksdagens medverkan. På grund härav och då frågan om undantag från berörda resti-tutionsvillkor borde ankomma på Kungl. Maj:ts prövning, borde bemyndi-gande för Kungl. Maj:t inhämtas att under viss tid, förslagsvis till och med den 31 december 1946, medgiva sådant undantag.

Propositionen bifölls av riksdagen (skrivelse nr 23).

I en den 28 oktober 1946 dagtecknad, till Kungl. Maj:t ställd skrift hem-ställde Sveriges varvsindustriförening, att Kungl. Maj:t måtte föranstalta om att det såsom ett särskilt tidsbegränsat undantag reglerade medgivandet av restitutionsrätt, då varan införts av ett restitutionsberättigat varv och överlåtits till och använts av annat sådant varv, måtte upptagas såsom en icke tidsbegränsad bestämmelse under 3 § i 1929 års förordning angående tullrestitution. Därest denna hemställan icke kunde bifallas anhölle för-eningen i andra hand att den på bemyndigandet för Kungl. Maj:t grundade undantagsbestämmelsen måtte givas förlängd giltighet under minst tre år från den 1 januari 1947.

Till motivering för denna framställning anförde föreningen följande.

Bakgrunden till undantagsbestämmelsen var givetvis de under kriget upp-komma materialsvårigheterna inom varvsindustrien. Det förekom då ofta att varven för att lösa de aktuella materialproblemen måste samarbeta på

så sätt att importerat material överläts från ett varv till ett annat. Situationen i fråga om varvens material är emellertid fortfarande synnerligen svår, och det synes föga sannolikt att någon avgörande förbättring kan komma att inträda inom de närmaste åren. Även om en återgång till mera normala förhållanden skulle ske relativt snabbt, vill föreningen framhålla, att möjligheten till överlåtelse av material eller byte av material mellan varven är av stort värde, då det gäller att hålla i gång en effektiv och kontinuerlig produktion inom varvsindustrien. I detta sammanhang bör även beaktas, att produktionen av valsplåt, särskilt i Amerikas Förenta Stater, i framtiden torde komma att rationaliseras på sådant sätt att varven få svårare att inköpa vissa mera specialiserade materialsorter.

I proposition den 24 januari 1947, nr 28, hemställde Kungl. Maj:t om bemyndigande att under tiden till och med den 30 juni 1949 i fall då särskilda skäl därtill föreläge medgiva, att näringsidkare, som erhållit rätt till varvsindustrirestitution, finge åtnjuta sådan tullrestitution, oaktat de av honom använda artiklarna införts av annan näringsidkare, som erhållit rätt till enahanda slag av tullrestitution. Såsom motivering för detta förslag anfördes bl. a. att de särskilda skäl, som föranlett att rätten till varvsindustrirestitution i enlighet med 1944 års riksdagsbeslut utvidgats på angivet sätt, alltjämt vore för handen. Fortsatt bemyndigande för Kungl. Maj:t borde inhämtas för en begränsad tidsperiod, lämpligen för tiden t. o. m. juni 1949.

Propositionen bifölls av riksdagen (skrivelse nr 42).

Efter framställningar av varvsindustriföreningen hemställde Kungl. Maj:t i propositionerna nr 203: 1949 och 179: 1951 om fortsatt bemyndigande av förut angivet slag för tiden 1 juli 1949—den 30 juni 1951 respektive den 1 juli 1951—den 30 juni 1953. Även dessa propositioner bifölls av riksdagen (skrivelse nr 214/1949 och 215/1951).

I anslutning till de nyss nämnda riksdagsskrivelserna har Kungl. Maj:t i särskilda brev till generaltullstyrelsen den 18 februari 1944, den 28 februari 1947, den 20 maj 1949 och den 18 maj 1951 förklarats, att Kungl. Maj:t ville, efter framställning av vederbörande näringsidkare, i varje särskilt fall pröva, huruvida uti ifrågavarande avseende undantag från gällande restitutionsvillkor kunde beviljas.

Generaltullstyrelsen har med eget utlåtande överlämnat en den 3 mars 1953 dagtecknad skrift, vari *Sveriges varvsindustriförening* hemställt om sådan förlängning av bestämmelsen i Kungl. Maj:ts brev den 20 maj 1949, att varven även efter den 30 juni 1953 finge komma i åtnjutande av varvsindustrirestitution i fall som avsåges i nämnda brev. Föreningen uttalar i skriften, att svårigheten för varven att erhålla material av olika slag för sin produktion för närvarande vore lika utpräglad som vid de tidigare tillfällen, då frågan om dessa bestämmelser varit föremål för prövning. Huru länge dessa svårigheter komme att bestå kunde icke nu bedömas, men utan tvivel komme de att göra sig gällande även lång tid efter den 30 juni 1953.

Generaltullstyrelsen uttalar att de förhållanden som föranlett de tidigare bemyndigandena kunde förutsättas komma att ännu under någon tid vara för handen. Vidare torde vissa förluster för varven kunna befaras uppstå om bemyndigandet skulle upphöra att gälla med utgången av juni 1953. Styrelsen hemställde, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att för tiden från och med den 1 juli 1953 förslagsvis till och med den 30 juni 1955 lämna bemyndigande av enahanda innehåll som det hittillsvarande.

Departementschefen. De särskilda skäl, som föranledde att den utvidgade rätten till varvsindustrirestitution i enlighet med 1951 års riksdagsbeslut förlängdes till att avse tiden till och med den 30 juni 1953, torde alltså vara för handen. Med hänsyn härtill anser jag mig böra förorda, att den nu ifrågakommande lättnaden i rätten till varvsindustrirestitution utsträcker till att avse jämväl tiden från och med den 1 juli 1953 till och med den 30 juni 1955.

Därest riksdagen bifaller en framställning i detta syfte torde få förutsättas, att tullrestitution må kunna beviljas även för materialier, som införts till riket före den tidpunkt, då nu ifrågakommande bemyndigande erhållits. Restitution bör emellertid icke ifrågakomma i sådant fall då det arbete, varom fråga är, avslutas först efter bemyndigandets giltighetstid.

Under återopande av vad i det föregående anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte genom proposition föreslå riksdagen att

1) antaga inom finansdepartementet upprättat förslag till *förordning om ändrad lydelse av 5 § tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316)*;

2) besluta, att den vid tulltaxeförordningen den 4 oktober 1929 (nr 316) fogade tulltaxan skall i nedan angiven del erhålla ändrad lydelse på sätt av det följande framgår.

		Tull för 100 kg kronor
1062	Luftfartyg: helikoptrar	fria
1062: 1	andra slag: flygplan med en tjänstetomvikt av mer än 7 500 kg	fria
1062: 2	andra ..... 100 kr.	15:—
	<i>Anm. Vid tulltaxering — — — för sig.</i>	

3) förklara, att den föreslagna ändringen i tulltaxan skall träda i kraft å dag, som Kungl. Maj:t bestämmer; samt

4) bemyndiga Kungl. Maj:t att under tiden från och med den 1 juli 1953 till och med den 30 juni 1955 i fall, då sär-

skilda skäl därtill är, medgiva att näringsidkare, som erhållit rätt till varvsindustrirestitution, må åtnjuta sådan tullrestitution, oaktat de av honom använda artiklarna införts av annan näringsidkare, som erhållit rätt till enahanda slag av tullrestitution.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

W. Hammargren.